

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้ เป็นการศึกษาความต้องการหลักสูตรท้องถิ่น “การทอผ้าไหมแพรวา” ของชาวบ้านโพน อำเภอดำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์ ซึ่งมีรายละเอียดในการดำเนินการวิจัยแต่ละขั้นตอนดังต่อไปนี้

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือชุมชนบ้านโพน อำเภอดำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 63 คน ประกอบด้วย

1. ประชากรผู้ประกอบอาชีพการทอผ้าไหมแพรวา จำนวน 33 คน ได้จากการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย โดยการจับสลากจากสมาชิกกลุ่มแม่บ้านจำนวน 63 คน จับสลากหมายเลขที่ลงทะเบียนเป็นสมาชิกกลุ่มผู้ทอผ้าไหมแพรวาในบ้านโพน อำเภอดำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์ มาเรียง 33 คน

2. บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา จำนวน 30 คน ได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง ไปยังโรงเรียนจำนวน 2 โรงเรียน คือ โรงเรียนชุมชนบ้านโพนพิทยาคม โรงเรียนหนองเมฆวิทยา หน่วยงานราชการอำเภอดำม่วงและกลุ่มผู้นำต่าง ๆ ดังนี้

2.1 ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาและผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน	จำนวน 6 คน
2.2 ครูผู้สอนวิชาสังคมศึกษาและวิชาการงานอาชีพ	จำนวน 12 คน
2.3 พัฒนาการอำเภอ	จำนวน 1 คน
2.4 ศึกษาธิการอำเภอ	จำนวน 1 คน
2.5 ศึกษาพื้นที่	จำนวน 2 คน
2.6 ผู้นำหมู่บ้าน เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยกำนัน
ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านและกลุ่มผู้นำ ผู้ทอผ้าไหมแพรวา	จำนวน 8 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มี 2 ชุด คือ

1. ชุดที่ 1 เป็นแบบสำรวจสภาพทั่วไปและปัญหาของการทอผ้าไหมแพรวา ของชาวบ้านโพน อำเภอดำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้ตอบแบบสำรวจ คือ ประชาชนที่มีอาชีพทอผ้าไหมแพรวา ลักษณะแบบสำรวจเป็นแบบเลือกตอบและแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ แบ่งเป็น 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เป็นการสำรวจเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสำรวจ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสำรวจสภาพทั่วไปและปัญหาของการทอผ้าไหมแพรวาแบบสำรวจเป็นแบบเลือกตอบและแบบสำรวจชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ดังนี้

- 1 หมายถึง ระดับของปัญหาน้อยที่สุด
- 2 หมายถึง ระดับของปัญหาน้อย
- 3 หมายถึง ระดับของปัญหาปานกลาง
- 4 หมายถึง ระดับของปัญหามาก
- 5 หมายถึง ระดับของปัญหามากที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสำรวจความต้องการหลักสูตรท้องถิ่น "การทอผ้าไหมแพรวา" แบ่งออกเป็น 2 ด้านดังต่อไปนี้ คือ

- 1) ด้านความสำคัญของการทอผ้าไหมแพรวา
- 2) ด้านความต้องการหลักสูตรท้องถิ่น "การทอผ้าไหมแพรวา"

ลักษณะของแบบสำรวจเป็นแบบสำรวจชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

คือ

- 1 หมายถึง ระดับของความสำคัญ/ต้องการน้อยที่สุด
- 2 หมายถึง ระดับของความสำคัญ/ต้องการน้อย
- 3 หมายถึง ระดับของความสำคัญ/ต้องการปานกลาง
- 4 หมายถึง ระดับของความสำคัญ/ต้องการมาก
- 5 หมายถึง ระดับของความสำคัญ/ต้องการมากที่สุด

2. ชุดที่ 2 เป็นแบบสำรวจสภาพทั่วไปและปัญหาเกี่ยวกับความต้องการหลักสูตรท้องถิ่น "การทอผ้าไหมแพรวา" ผู้ตอบแบบสำรวจ คือ บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา

1. อำเภอดำม่วง I แบบสำรวจแบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นการสำรวจเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสำรวจ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสำรวจสภาพทั่วไปและปัญหาเกี่ยวกับหลักสูตรท้องถิ่นในโรงเรียนมัธยมศึกษา ลักษณะแบบสำรวจเป็นแบบสำรวจชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ดังนี้ คือ

- 1 หมายถึง ระดับของปัญหาน้อยที่สุด
- 2 หมายถึง ระดับของปัญหาน้อย
- 3 หมายถึง ระดับของปัญหาปานกลาง
- 4 หมายถึง ระดับของปัญหามาก
- 5 หมายถึง ระดับของปัญหามากที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสำรวจความต้องการหลักสูตรท้องถิ่น"การทอผ้าไหมแพรวา" แบ่งออกเป็น 4 ด้าน ดังต่อไปนี้ คือ

- 1) ด้านความสอดคล้องกับหลักสูตรระดับชาติ
- 2) ด้านประโยชน์ของหลักสูตรท้องถิ่น "การทอผ้าไหมแพรวา"
- 3) ด้านเนื้อหา
- 4) ด้านวิธีการสอน

ลักษณะของแบบสำรวจเป็นแบบเลือกตอบและแบบสำรวจขนาดมาตราส่วน ประมาณค่า 5 ระดับแบ่งออกเป็น 5 ระดับ คือ

- 1 หมายถึง ระดับของความสอดคล้อง/ประโยชน์น้อยที่สุด
- 2 หมายถึง ระดับของความสอดคล้อง/ประโยชน์น้อย
- 3 หมายถึง ระดับของความสอดคล้อง/ประโยชน์ปานกลาง
- 4 หมายถึง ระดับของความสอดคล้อง/ประโยชน์มาก
- 5 หมายถึง ระดับของความสอดคล้อง/ประโยชน์มากที่สุด

วิธีสร้างเครื่องมือวิจัย

ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือในการวิจัยตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้ คือ

I. ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการ หลักสูตรท้องถิ่น "การทอผ้าไหมแพรวา"

2. ร่างแบบสำรวจจากข้อมูลในข้อที่ 1ภายใต้คำปรึกษาของอาจารย์ที่ปรึกษา และ คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์โดยสร้างแบบสำรวจเป็น 2 ชุด คือ

2.1 ชุดที่ 1 เป็นแบบสำรวจสภาพทั่วไปและปัญหาของการทอผ้าไหมแพรวา ของประชาชนผู้ประกอบการอาชีพทอผ้าไหมแพรวา ในชุมชนบ้านโพน อำเภอคำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์

2.2 ชุดที่ 2 เป็นแบบสำรวจสภาพทั่วไปและปัญหาเกี่ยวกับหลักสูตรท้องถิ่น "การทอผ้าไหมแพรวา" ของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของชุมชนบ้านโพน อำเภอคำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์

3. ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสำรวจโดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน คือ

3.1 รศ.ดร.นงคราญ กาญจนประเสริฐ กศ.ม. (ภูมิศาสตร์) วท.ด. (ปฐพีวิทยา)
สถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม จังหวัดพิษณุโลก

3.2 ผศ.ดร.สรรค์ วรอินทร์ กศ.ด. (พัฒนศึกษาศาสตร์) สถาบันราชภัฏพิบูล
สงคราม จังหวัดพิษณุโลก

3.3 รศ.ดร. นิรมล ศตวุฒิ กศ.ด. (หลักสูตรและการสอน) บัณฑิตวิทยาลัย
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

3.4 นายสุชาติ ใจภักดี กศ.ม. (การบริหารการศึกษา) ศึกษาธิการอำเภอ
ทับคล้อ จังหวัดพิจิตร

3.5 นางสาวปณิตดา นาคอนุรักษ์ กศ.ม. (ภาษาอังกฤษ) อาจารย์ 3 ระดับ 7
โรงเรียนเขาคายทับคล้อพิทยา อำเภอทับคล้อ จังหวัดพิจิตร

4. ปรับปรุงและแก้ไขแบบสำรวจตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาคณะ
กรรมการและผู้ทรงคุณวุฒิ พร้อมทั้งนำแบบสำรวจไปใช้กับกลุ่มประชากรเพียงรวบรวมข้อมูล
ต่อไป

5. ผู้วิจัยได้นำแบบสำรวจที่ปรับปรุงเรียบร้อยแล้วหาค่าความเชื่อมั่นโดยนำแบบ
สำรวจเกี่ยวกับผู้มีอาชีพการทอผ้าไหมแพรวาในชุมชนบ้านโพน จำนวน 30 ชุดและแบบสำรวจ
เกี่ยวกับบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาจำนวน 30 ชุดที่ได้สร้างขึ้นและคำนวณหาค่า
ความเชื่อมั่นไปทำการสำรวจกับกลุ่มตัวอย่างในชุมชนบ้านโพน อำเภอคำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์
จำนวน 60 คนแล้วคำนวณหาค่าความเชื่อมั่น โดยวิธีคำนวณหาค่า α -Coefficient ความเชื่อมั่น
ของครอนบาร์ท (Cronbach) (วิวิภาพร พงศ์อาจารย์, 2532 : 178-179) ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นเท่า
กับ 0.5 และ 0.6

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสำรวจ
ผู้วิจัยดำเนินการรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. ผู้วิจัย สํารวจผู้นำชุมชน และประชาชนบ้านโพนที่ประกอบอาชีพทอผ้าไหมแพรวา
ในเขตอำเภอคำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้วยตนเอง โดยใช้แบบสำรวจชุดที่ 1 เป็นแบบสำรวจ
สภาพทั่วไปและปัญหาของการทอผ้าไหมแพรวา ของชุมชนบ้านโพน อำเภอคำม่วง จังหวัด
กาฬสินธุ์

2. ผู้วิจัยขอความร่วมมือจากศึกษาธิการอำเภอคำม่วง ผู้อำนวยการสำนักงานการ
ประถมศึกษาอำเภอคำม่วง ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา และโรงเรียนประถมศึกษา ในบ้าน
โพน อำเภอคำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์ แจกแบบสำรวจและเก็บแบบสำรวจ คืนด้วยตนเอง

การรวบรวมข้อมูล ดำเนินการระหว่างเดือนมีนาคม ถึง เดือนเมษายน 2543

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสำรวจทั้ง 2 ชุด โดยมีลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ข้อมูลที่ได้จากแบบสำรวจชุดที่ 1 ตอนที่ 1 ตอนที่ 2 และตอนที่ 3 หาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน นำเสนอเป็นข้อมูลด้วยตารางและความเรียง
2. ข้อมูลที่ได้จากแบบสำรวจชุดที่ 2 ตอนที่ 1 ตอนที่ 2 ตอนที่ 3 และตอนที่ 4 หาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน นำเสนอข้อมูลเป็นตารางและความเรียง

การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยมีเกณฑ์ ดังต่อไปนี้ คือ

1.00 - 1.49	หมายความว่า	ระดับของความต้องการ/ปัญหาหนักที่สุด
1.50 - 2.49	หมายความว่า	ระดับของความต้องการ/ปัญหาพอ
2.50 - 3.49	หมายความว่า	ระดับของความต้องการ/ปัญหาปานกลาง
3.50 - 4.49	หมายความว่า	ระดับของความต้องการ/ปัญหาเบา
4.50 - 5.00	หมายความว่า	ระดับของความต้องการ/ปัญหาเบาที่สุด

สำหรับข้อมูลที่ได้จากแบบสำรวจแบบเลือกตอบวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา แล้วสรุปเป็นความเรียง

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. ความถี่
2. ร้อยละ
3. ค่าเฉลี่ย
4. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน